

NANNA MELLAND

Jeg har bakgrunn som gullsmed, men ville lage smykker med hjertemotiv som skiller seg fra det tradisjonelle, romantiske gullhertet. Jeg hadde et ønske om å utfordre folk til å tenke over det som ofte er vanskelig og ukjent, og jeg mente hjertemotivet på en naturlig måte ville involvere spørsmål rundt liv, død og forgjengelighet. Hertet er ikke bare et symbol, men en fysisk realitet i oss alle, avgjørende for liv og død. Deretter førte ett skritt til det neste. Før jeg egentlig visste hva jeg drev med, hadde jeg oppsøkt et slakteri og samlet noen hjerter fra nyslaktede griser. Samtidig hadde jeg fått god kontakt med anatomisk institutt i München, og med deres hjelp, fikk jeg anledning til å studere et menneskehjerte. Til min store overraskelse oppdaget jeg at formen på det symbolske hjertet, altså de øvre «ørene» og kjegleformen nederst, også kunne gjenfinnes hos det virkelige hjertet. Jeg har ikke funnet noe entydig svar som kan forklare dette sammenfallet, men jeg fant en uventet forbindelse mellom den ytre og den indre verden, mellom kunstens og medisinske verden. Kanskje er det slett ikke en tilfeldighet?

«Fragments of life»

Det var først og fremst praktiske årsaker til at jeg valgte å benytte et grisehjerte. Ikke bare er det svært likt det menneskelige hjertet i form så vel som funksjon, men jeg unngikk også det etiske dilemmaet ved å bruke et menneskehjerte. Det var derfor en interessant utvikling da det gikk opp for meg at ved å bruke et grisehjerte kom jeg inn på et annet følsomt tema, nemlig organtransplantasjon. Enda mer interessant ble dette da en lege kunne fortelle meg at ett av fragmentene jeg hadde valgt til smykkene mine, var hjertets åpne- og lukkemekanisme, og dessuten den delen av grisehertet som med størst hell blir transplantert over til mennesker. Ideen til å kombinere glass med støpte deler av svinehertet, kom mens jeg gjorde forundersøkelser på anatomisk institutt i München. Der så jeg rekker med glasskrukker som inneholdt organer i formalin. Jeg ble fascinert av hvordan glasskrukkene ga de tidvis frastøtende kroppsdelene en viss poetisk skjønnhet samt en egen eksistens. På dette tidspunktet hadde jeg allerede støpt hulrommet i forskjellige grisehjerter i plastikk, og jeg bestemte meg for å la fragmentene omslutes av en halvkule i glass. Jeg opplevde at på nesten magisk vis forsvant mattheten i overflaten til fragmentene og en ny romlighet oppsto, lik en liten verden for seg selv. Lenken som holder det omsluttete hjertefragmentet, er akkurat lang nok til at smykket hviler på den øvre del av brystet, på et såkalt emosjonelt punkt. Et punkt som vi beskytter naturlig, og som ofte er det sted hvor et nyfødt barn blir plassert. Med denne plasseringen, ønsket jeg å gi smykket en plass på kroppen, hvor det ikke ville være i veien for bæreren, men også å gi det en plass hvor smykkets tematikk ble forbundet med det private og emosjonelle.

«Heart rings»

Ringene er resultat av den støpeteknikken som kalles for «Cire Perdue» eller «Lost wax». Teknikken går ut på å lage en modell i voks. Selve støpeformen lages ved å helle gips over voksmodellen, for så å tørke og bli hard. Dette blir et solid skall, som varmes tilstrekkelig slik at voksen smelter og renner ut. Voksmodellen finnes altså ikke lenger, annet enn som et negativt hulrom som metallet kan flyte inn i. Hver støpning skaper en unik form, og hver støpeform må ødelegges for å frigjøre formen. Disse ringene ble imidlertid aldri laget i voks, men var blodårer tatt direkte fra

grisehjerter. Ettersom blodårer er et organisk materiale, kunne de brennes vekk, akkurat slik voks ville blitt. Hulrommet som ble igjen, ble siden fylt med gull og sølv. Resultatet ble en perfekt kopi av den forsvunne blodåren. Kjøttets forgjengelige natur ble transformert til en verdifull ring som kan bæres over mange livsløp.

Både kunsten og vitenskapen prøver å forstå den menneskelige eksistens. Truende, kaotisk og smertefull, men også vakker, behagelig og iblant til og med magisk! De spørsmål om liv og død som leger arbeider med daglig, er kanskje ikke noe de fleste føler seg tiltrukket av. Likevel, en dag, enten vi liker det eller ikke, kommer vi til å forlate denne fargerike verden og bevege oss inn i det ukjente. Kroppen vår vil ligge i jordas kalde mørke, kjøttet vil råtne og løsne fra beina, som i sin tur vil bli til støv, og siden – ingenting. For meg er arbeidet med slike temaer både en bearbeidelse av angsten for døden, men også en hyllest til livet, og fascinasjon over denne fantastiske mekanismen vi kaller kroppen vår, som holder oss i live fra hjerteslag til hjerteslag.

«Decadence»

Det som tiltrekker, kan på et annet tidspunkt og i en annen sammenheng frastøte. Denne ambivalensen og endring i meningsinnhold fascinerer meg. En dag hvor jeg klippet mine negler, kom det over meg en intens avsky for de avklippede neglene. De blir pleiet, dekorert og oppskattet så lenge de sitter ytterst på fingrene, men faller en av dem i suppen er det en annen historie. Straks de blir klippet, forsvinner det vakre, og de blir redusert til avfall. Dette fikk meg til å tenke hvor relativ vår oppfatning av skjønnhet er, og en impuls fikk meg til å samle og klippe mine egne negler i ett år. Da året var omme, kunne et helt år reduseres til en 21 cm lang rekke negler. For å skape en absolutt kontrast til neglenes karakter av motbydelig avfall, støpte jeg dem i gull. I motsetning til negler, er gull et edelt metall, verdifullt, rent og uforanderlig, og med et radikalt annet symbolinnhold. I tillegg er gull også et tradisjonelt smykkemateriale. Gull er tiltrekkelig, negler frastøtende. Ved å føre de to vidt forskjellige materialene sammen, håpet jeg å skape forskjellen som gjør at man tenker over tingenes tvetydighet, at noe kan være vakkert og stygt, tiltrekkelig og frastøtende på en og samme tid.

NANNA MELLAND

Født 1969 i Oslo, Norge

Verksted: München, Tyskland

Utdanning

2001–2006 Kunstakademiet i München, klassen for smykker og korpusarbeid ved professor Otto Künzli.

2000–2001 Institut for Ædelmetal, København.

1997–2000 Praksis som gullsmed hos Ole Lyngaard, København.

1995–1996 Feltarbeid i Tibet om tibetanske smykketradisjoner i samarbeid med Universitetet i Oslo og Det tibetanske vitenskapsakademi.

1995 Svennebrev i gullarbeid.

1993–1995 Elvebakken videregående skole, gullsmedklassen.

1989–1997 Cand. mag. Universitetet i Oslo (sosialantropologi, religionshistorie og tibetansk språk).

1988–1989 «Curso Hispanico», Universitetet i Barcelona.

Utstillinger (siste to år)

2005 Smykkebiennale, Nîmes, Frankrike «In Corporer»

2005, 2004, 2003: Galleri Marzee, Nijmegen, Nederland.

2005 Galleri Schmiede, Aying, Tyskland: «Puls».

2004 «Smykker i tre byer», Amsterdam, München, Tokyo.

Innkjøp

Samling Marzee, Nederland

Samling Hiko Mizuno, Japan

Nanna Melland: «Decadence», 2001–03. Gull 750, lin, lengde: 50 cm.
Tilhører Samling Møref, Nederland

Nanna Melland: «Heart rings», 2003.
Sølv 925, 5 x 2,5 cm.
Tilhører Samling Hiko Mizuno, Japan

Nanna Melland: «Heart Charm», 2003.
Svinehjerter, sølv

Alle foto: Nanna Melland

Nanna Melland:
«Fragment of Life» 2004.
Sølv 925, glass, glassk, stål.
9 x 9 x 5,5 cm (antenn)
Tilhører Samling Hiko Mizuno, Japan